

Fascisti-Diktatuuri

Prof. Gaetano Salveminin mukaan.

MAAILMANSODAN jälkeisinä vuosina, 1919—1920, koettiin Italiassa tuon maan historian vakavin yhteiskuntata- loudellinen kriisi, joka oli seurausta niistä kurjistavista vaikutteista, joita sota Italian talou- teen ja elämään yleensä aiheutti.

Vasta v. 1920 loppuun mennessä voitiin ti- lanteen nähdä kehittyvän parempaan. Mus- solini ja hänen valtaansa tukeva aines, olivat v. 1922:een mennessä saaneet valtansa siksi vakiintuneeksi, että heidän ohjelmalleen sovel- tui tehdä täysikäännös, s.o. luopua täydelli- sesti siitä vallankumouksellisesta propagandas- ta, jota sodan jälkeen harjoittivat ja astua kaikenlaista vallan käytön rajattomuutta puo- lustamaan. Maan finanssiaalinen tilanne v. 1922 alkoi päästä vapaaksi siitä pulasta, jossa se siihen asti sodan päättymisen jälkeen oli ollut.

Fascistien politiikka kuitenkin aiheutti sen, että kun v. 1922 dollarilla voi ostaa 20 liiraa, voi sillä neljä vuotta jälkeen, eli 1926, ostaa 30 liiraa. Näin tapahtui siitä huolimatta vaika Italian hallitus oli saanut sadan miljoonan dollarin lainan Morganin pankin välityksellä Yhdysvalloista. Kun tilanne näytti kehitty- vän yhä tukalammaksi, ryhtyivät fascistit kei- notekoiisiin toimenpiteisiin, sillä koko Italian talous oli luisunut perikadon partaalle. Puo- lueettomat todistajat, kuten esim. Amerikan kauppalehti Rooman "Commercial Report" lehdessä totesi parikin kertaa tilanteen vaka- vuuden. Mutta fascistien taholta tehtiin kaik- kensa, että tilanteen todellinen kuva ei olisi päässyt ainakaan amerikkalaisten rahamiesten nähtäväksi.

Mussolini Ei Ole Suosittu

Jo näinä aikoina saattoi havaita, että fas- cistien tiukasta sensuurista ja silmittömästä propagandasta huolimatta, oli kansan suuren enemmistön myötätunto pikemmin minkä ta- hansa puolella kuin fascistien. Ei ole totta sekään, että kansa olisi Mussolinia halunut diktaattoriksi sodan jälkeisinä vuosina, puhu- mattakaan v. 1922, jolloin hän siihen nostet-

tiin. Vielä 1927 pitämässään puheessa kaup- pakamarille, tunnusti Mussolini itse, että ny- kyinen sukupolvi Italian työväenluokasta on fascisille voittamaton ja hän toivoo, että tu- leva sukupolvi perinpohjaisen fascistisen kas- vatuksen kautta voidaan saada fascististen aateiden kannattajiksi.

Italiassa on nykyään 60,000 hallituksen fas- cisti-poliisia, 20,000 poliisikomissariota ja 30,- 000 vakituista fascistimiliisiin kuuluvaa pys- syhurttaa, joiden yksinomaisena tehtävänä on fascistivastaisten liikkeiden kuristaminen ja itse asiassa kaiken vapaan ajatuksen ja ope- tuksen tukahuttaminen alkuunsa. Kustan- nukset poliisivoiman ylläpitämiseksi olivat 250,000 liiraa v. 1922 ja kuusi vuotta jälkeen- päin, v. 1928, oli samat kustannukset 1,400,000 liiraa. Tietysti tämä osoittaa vain niitä eria, mitä virallisesti hallituksen menoarvioon kuu- luu. Toinen samanlainen summa on varmasti luovutettu näiden kustannusten hyväksi epä- virallista tietä työnantajaliittojen ja fascisti- liittojen keräämänä.

Jos Mussolini olisi varma siitä, että hänen diktatuurinsa on kansan suosimaa ja että hä- nen valtansa olisi hetkeksikään taattua, ei hä- nen johdollaan olisi kuristettu kaikkia siviili- yhdistyksiä ja siviilivapauksia kansalaisilta, jotka eivät ole antautuneet fascistien komen- nettaviksi. Kaikki itsenäiset sanomalehdet, koulut, yhdistykset, ja tilapäiset kansanko- kouksetkin ovat jyrkästi kielletyt. Vieläpä kunnallisvaalitkin ovat poistettut ja parlamen- tivaaleista tehty suoranaisia irtokuvia siitäkin, mitä ne ovat muissa parlamenttaarisissa mais- sa.

Fascistien Kuristus On Tappavaa

Fascistihallitus on Italiassa ryöstänyt kaik- ki oikeudet kansalaisilta, puhumattakaan, että heillä olisi poliittisia oikeuksia. Minkäänlais- ta lehteä tai julkaisua, joka ei ole virallisesti fascistien hyväksymä, ei sallita ilmestyä. Ul- komailta jos tuodaan maahan kirjallisuutta, kuten huomattavassa määrin tapahtuu, voi- daan jokainen sellaisen lehden tai kirjan omis-

taja tuomita melkein yhtä raskaisiin rangaistuksiin kuin Amerikassa tuomitaan miestaposta.

Ellei henkilö nosta hattuaan ja hurraa fascistien lipuille heidän juhlatilaisuuksissaan, voidaan hänet tuomita isänmaan ja valtion petturina vuosiksi vankeuteen ja vankiloissa ovat virkailijat fascisteja, lattian pesijöistä aina korkeimpaan päällikköön asti, joten siellä pian voidaan "kadottaa" vanki ja merkata karanneeksi. Oikeuslaitokset, jos niitä siksi voisi ivallakaan nimittää, muodostuvat poliittisia rikoksia käsitellessä — ja kaikki fascisteille den vuoden aikana tuominneet 500 tai enem-

Fascistien valta käytännössä.

män henkilöitä vankeuteen yhteensä enemmänä kuin 4,000:ksi vuodeksi. Sellaisesta "rikoksesta," kuin ystävään keskeisestä yhtymisestä jonkun sellaisen asunnolla, joka ei ole virallinen fascistipuolueen jäsen, voidaan henkilö tuomita poliittisena rikoksellisena. On tapauksia, joissa kansalaiset ovat kerääntyneet epämieluisat ovat poliittisia rikoksellisia — n. k. tribunaalista, joka muodostuu tunnetuista fascistityöveleistä.

Tämänlaiset tribunaalit ovat kuluncen kahjonkun tuttavansa asunnolle syntymäpäiväkekkereihin tai kihlajaisiin kysymättä lupaa fascistivirkailijoilta ja heidät on tuomittu moniksi vuosiksi vankeuteen. Kaikki postissa tulleet kirjeet avataan mielivaltaisesti, milloin vain fascistivirasto hyväksi näkee. Kaikki insinöörit, lääkärit, opettajat, kemistit, kirjailijat, toimittajat j.n.e. saavat virkaluvun vain sillä ehdolla, että yhtyvät fascistipuolueen jä-

seneksi ja osoittavat toiminnallaan kannattavansa Mussolinin diktatuuria.

Fascistipoliisilla on oikeus hyökätä mihin tahansa asuntoon ja mihin aikaan vuorokaudesta tahansa, jos hän luulee, että asunnossa on joku henkilö tai henkilöitä, joiden toiminta ei ole selvää hallitukseen tai fascistipuolueeseen nähden. Tämänlaisissa hyökkäyksissä vangittuja henkilöitä ei erikoisemmin tutkita, vaan viedään suoraan vankilaan ja jätetään koppiin käsirauhoissa. Karkoitukset ovat jokapäiväisiä. Karkoituspaiikkoina ovat sellaiset kuin pienet saaret, joihin on asetettu raakalaismaiset ja mielipuolet vartijat, joiden mielivallasta riippuu palaako henkilö elävänä saarelta takaisin mannermaalle tai ei palaa. Koskaan ei ole vielä kuultu, että yhdenkään niistä salaperäisistä kuolemantapauksista, joita vankiloissa ja näillä karkoitussaarilla lukuisesti tapahtuu, olisi tehty tutkimuksia tai ketään asianomaisista joutunut rangaistuksen alaiseksi. Sanomattoman raakaa menettelyä ja sen suojelemista fascistihallituksen taholta osoittaa sekin, että vaikka poliittisesta rikoksesta tuomittu henkilö voidaan pitää korkeintaan viisi vuotta vankilassa, on vankilahallinnolle annettu oikeus tuomion päätyttyä uusia toinen viisi vuotta, jos se hyväksi näkee.

Ulkomaalainen Italiassa saa osakseen vähän paremman kohtelun, mutta eipä sekään ole keuhuttava. Tämän kertoja oli retkeilyseurueen matkassa Neappelin ympäristöllä koulutarkoituksissa tekemässä tutkimuksia. Fascistinen virallinen opas oli välttämättä otettava retkikunnan mukaan. Retkikunta ei ymmärtänyt sanaakaan italiankieltä. Kuljettiin viidessätoista kaupungissa viidessätoista vuorokaudessa. Mitään ei voitu saada tietoon oikeastaan muuta kuin mitä opas suvaitsi kertoa. Ja hän tiesi varsin hyvin, että olisi pian karkoitussaaressa tai vankilassa, jos kertoisi retkeilijöille jotain muuta kuin mitä fascistivirkailijat olivat hänelle evästyksenä antaneet. Muuta tuskin retkeilijät saavat tietää kuin sen, että junat kulkevat määrättyinä aikoina paljoakaan myöhästymättä, mutta sellaiset asiat, kuin oikeus, vapaus, ihmisen loukkaamattomuuden takuu ja muut samanluontoiset asiat, jotka sivistysmaissa ovat ihmisille tunnettuja ainakin muodollisesti, ne eivät kulje Italiassa minkään aikataulun mukaan — niitä ei siellä ole.